

Sygn. akt IV U 147/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Tomasz Bulkowski
Protokolant:	stażysta Justyna Karpińska

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2018 r. w Olsztynie

sprawy Z. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego

na skutek odwołania Z. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 10 stycznia 2018 nr (...) - (...)

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu zasiłek chorobowy z tytułu wypadku przy pracy za okres od 2 października 2017 do 30 stycznia 2018 w wysokości 100% podstawy jego wymiaru.

SSR Tomasz Bulkowski

Sygn. akt IV U 147/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 10 stycznia 2018 roku znak (...) - (...) odmówił Z. R. wypłaty zasiłku chorobowego z tytułu wypadku przy pracy za okres od 2.10.2017r. do 31 stycznia 2018r. w wysokości 100% podstawy jego wymiaru. Wskazano w decyzji, że wyłączną przyczyną wypadku było rażące niedbalstwo ubezpieczonego, który operował dłońmi w strefie zagrożenia bez uprzedniego wyłączenia urządzenia oraz odłączenia przewodu świecy zapłonowej.

Z. R. złożył odwołanie od ww. decyzji. Podniósł, że zatrudniony był od 4 lat i koszenie trawy nie stwarzało mu problemów. W czasie wykonywania tej czynności 2 października 2017r. na obudowie kosiarki, przy wyrzutniku nagromadziła się trawa, a odwołujący chcąc ją zrzucić wykonał nieskoordynowany ruch prawą ręką, a nóż kosiarki pochwycił luźną rękawicę, w wyniku czego doszło do urazu trzech palców. Ubezpieczony wniósł o stwierdzenie, że doszło do wypadku przy pracy i przyznanie mu 100% świadczenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie i podtrzymał argumentację zawartą w decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. R. zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę w (...) Sp. z o.o. w O. na stanowisku pracownika gospodarczego. Z tego tytułu podlegał obowiązkowo do ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego. Do jego zadań należało między innymi koszenie trawy na terenie S. (...) w S.. Odwołujący znał zasady pracy z kosiarką, miał w tym względzie doświadczenie.

(okoliczności niesporne – zeznania odwołującego – protokół rozprawy z 23 kwietnia 2018r. – protokół skrócony k.37v)

W dniu 2 października 2017 roku Z. R. rozpoczął pracę o godzinie 8.00. Około godziny 11.00 za pomocą starej, wysłużonej kosiarki kosił trawę na terenie stacji w S.. Odwołujący znał zasady obsługi tej kosiarki, w szczególności wiedział, żeby w czasie jej pracy nie wkładać rąk w pobliże noży. Pracę wykonywał w rękawicach. W czasie wykonywania koszenia, na obudowie kosiarki zgromadziło się dużo trawy. Z. R. chciał zrzucić ją, pochylił się i w czasie wykonywania tej czynności przesunął dłoń zbyt daleko w kierunku noży, w wyniku czego nóż pochwycił rękawicę, a następnie palce. W wyniku tego zdarzeniu odwołujący uszkodził trzy palce, przy czym dwa zostały częściowo odcięte. Z. R. po zdarzeniu został przewieziony do szpitala i w okresie od 2 października 2017 r. do 30 stycznia 2018r. był niezdolny do pracy. Kosiarka nie posiadała obudowy wyrzutnika trawy. Gdyby taki był zamontowany nie byłoby możliwe przesunięcie dłoni w kierunku noży w taki sposób jak zrobił to odwołujący.

(zeznania odwołującego – protokół rozprawy z 23 kwietnia 2018r. – protokół skrócony k.37v-38, zeznania świadka R. W. – protokół rozprawy z 17.05.2018r., protokół powypadkowy k.21-24 akt ZUS)

Zdarzenie zostało uznane przez pracodawcę za wypadek przy pracy, a po zbadaniu jego przyczyn zalecono zamontowanie dodatkowej osłony wyrzutnika kosiarki.

(protokół powypadkowy k.21-24 akt ZUS)

Ustalając stan faktyczny sąd oparł się na zeznaniach odwołującego. Zeznania te jawiły się wiarygodnie. Odwołujący logicznie opisał przebieg zdarzenia, treść zeznań i sposób ich składania, nie wskazywał, aby odwołujący próbował ukrywać faktyczny przebieg zdarzenia lub przedstawiać go inaczej niż w rzeczywistości.

Przedstawiony przez odwołującego przebieg zdarzenia jawił się racjonalnie z tego względu, że w zasadzie dla każdej dorosłej osoby oczywistym jest, że włożenie rąk w miejsce pracujących noży kosiarki grozi kalectwem, utratą palców lub nawet dłoni. Nie sposób zatem uznać, że odwołujący próbował świadomie wykonywać czynności i celowo wkładać dłonie pod wirujące noże. Wersja przedstawiona przez odwołującego, iż nieświadomie, próbując zrzucić trawę z obudowy, przesunął dłoń zbyt daleko jawi się jako zdecydowanie bardziej logiczna.

Odnosząc się do argumentu ZUS, że odwołujący nie zastosował się do instrukcji użytkowania kosiarki wskazać trzeba, iż instrukcja złożona przez pracodawcę nie dotyczyła kosiarki, której powód używał w czasie zdarzenia. Zwrócił na to uwagę odwołujący, wskazując iż kosiarka której używał była trochę wiekowa. Porównanie fotografii tych dwóch urządzeń niewątpliwie potwierdza, że dołączona instrukcja nie dotyczy urządzenia używanego w czasie wypadku.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art.3ust.1 ustawy z 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

W przedmiotowej sprawie ZUS nie kwestionował tego, że wypadek, któremu uległ odwołujący stanowił wypadek przy pracy. Niewątpliwie zdarzenie było nagłe, wywołane zostało przyczyną zewnętrzną (uraz nie był wynikiem schorzenia, na które odwołujący wcześniej cierpiał), miało miejsce w czasie wykonywania przez ubezpieczonego zwykłych czynności pracowniczych, a jego skutkiem był uraz ciała odwołującego.

Podstawą odmowy przyznania świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego było uznanie, że wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących życia i zdrowia, spowodowane wskutek rażącego niedbalstwa. Kwestię ta reguluje art. 21 ust. 1 ww. ustawy, który stanowi, że świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadków, o których mowa w art. 3, było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Do przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, poza przepisami bhp, zaliczać tu wszelkie inne unormowania, których celem stanowi ochrona życia i zdrowia ludzkiego.

Ustawodawca nie zdefiniował pojęcia rażącego niedbalstwa. Jest ono bardzo ocenne. Przyjmuje się w orzecznictwie (wyrok SN z 6.8.1976 r. III PRN 19/76, OSNCP 1977, Nr 3 poz. 55), że "działanie z rażącym niedbalstwem należy rozumieć między innymi sytuacje, w których poszkodowany pracownik zdaje sobie sprawę z grożącego mu niebezpieczeństwa, gdyż zwykle ono występuje w danych okolicznościach faktycznych, tak że każdy człowiek o przeciętnej przeczności ocenia je jako ewidentne – a mimo to z naruszeniem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy bez potrzeby narażania się na to niebezpieczeństwo, ignorując następstwa własnego zachowania się". W innych judykatach (wyr. SA w Gdańsku z 13.2.1996 r., III AUr 102/96, OSA 1998, Nr 3, poz. 8) wskazuje się, że rażące niedbalstwo występuje wówczas, gdy postępowanie sprawcy da się ocenić szczególnie negatywnie.

Przenosząc powyższe, na grunt dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, nie sposób zdaniem sądu uznać, że odwołujący działał rażąco niedbale. Odwołujący wiedział niewątpliwie, że nie może wkładać dłoni w miejsce gdzie znajdują się wirujące noże. Dłoni w okolicy tego miejsca odwołujący nie włożył jednak specjalnie, w celu np. dokonania czyszczenia, itp. ZUS nie zaoferował żadnych dowodów, które wskazywałyby, że zamiarem odwołującego było wykonanie prac lub czynności bezpośrednio w pobliżu noży. Odwołujący chciał zrzucić trawę z obudowy kosiarki, a to że chciał to zrobić w pobliżu miejsca gdzie znajdował się wyrzutnik trawy i zachował się nieostrożnie, przesuując rękę zbyt daleko, nie świadczy o rażącym niedbalstwie. Wykonanie tego typu czynności, co do zasady nie wiąże się z żadnym zagrożeniem. Nie można zarzucić, iż odwołujący zignorował następstwa swojego zachowania, gdyż przy tego typu czynnościach (zrzucenie trawy z obudowy urządzenia) nie istnieje do zasady ryzyko powstania urazu palców, czy dłoni.

W przedmiotowej sprawie do wypadku dodatkowo przyczynił się brak osłony wyrzutnika trawy. Kosiarka, której instrukcja została dołączona do akt ZUS, posiada zbiornik na trawę znajdujący się z tyłu. Zdjęcie kosiarki, którą posługiwał się powód wskazuje, że była ona bardzo wysłużona i nie posiadała żadnej osłony bocznej miejsca wyrzutu. Posiadanie takiego zabezpieczenia jest standardem, gdyż zapewnia bezpieczeństwo przy koszeniu, między innymi chroni przed podobnymi zdarzeniami.

Podsumowując stwierdzić należy, że tylko udowodnienie, że wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa może stanowić podstawę odmowy świadczenia. W przedmiotowej sprawie po pierwsze działanie odwołującego nie było wyłączną przyczyną wypadku, gdyż do jego powstania przyczynił się również brak osłony wyrzutnika trawy. Po drugie zachowanie odwołującego nie było rażąco niedbale.

Mając na względzie powyższe rozważania, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając zasiłek chorobowy za okres od 2 października 2017r. do 30 stycznia 2018r. w wysokości 100% podstawy jego wymiaru.

SSR Tomasz Bulkowski